

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

ΤΕΛΙΚΟ
A6-0178/2005

3.6.2005

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου
Συνοχής
(COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

Εισηγητής: Alfonso Andria

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	7
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	11
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	15
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	19

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής (COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής (COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))¹,
- έχοντας υπόψη την αίτηση του Συμβουλίου για παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 161, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚ (C6-0000/2005),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του στις 22 Απριλίου 2004 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής που αφορά την τρίτη έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή²,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Προσωρινή Επιτροπής για τις πολιτικές προκλήσεις και τα δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013³ και ιδίως τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης για το εν λόγω θέμα καθώς και την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές 2007-2013 (COM(2004)0487),
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (COM(2004)0492 – 2004/0163(AVC))⁴,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 75, παράγραφος 3, του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την προσωρινή έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης καθώς και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού (A6-0178/2005),

1. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να λάβουν υπόψη τις ακόλουθες συστάσεις:

- i) εκτιμά ότι η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή πρέπει να παραμείνει ουσιώδες και θεμελιώδες στοιχείο εν όψει του προσδιορισμού της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης· εκτιμά, συνεπώς, ότι το Ταμείο Συνοχής πρέπει να συνεχίσει να υπηρετεί τον στόχο της Ένωσης για την προαγωγή της συνοχής και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών·
- ii) ζητεί, κατά τη νέα περίοδο, κάθε φορά που θα γίνεται λόγος για οικονομική και κοινωνική συνοχή, να προστίθεται η αναφορά στην αρχή της εδαφικής συνοχής και να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη αυτής της νέας έννοιας·
- iii) εκτιμά ότι πρέπει να αναζητηθεί μία πολιτική λύση για τις περιοχές της Ένωσης

¹ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην ΕΕ.

² ΕΕ C 104 Ε της 30.4.2004, σελ. 1000.

³ 2004/2209(INI) – Α6-0153/2005

⁴ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην ΕΕ.

που θα αποκλεισθούν μελλοντικά συνεπεία της διεύρυνσης·

- iv) υποστηρίζει τους στόχους του Ταμείου Συνοχής και τα κύρια μέσα που χρησιμοποιούνται για την επίτευξή τους, όπως προτείνονται από την Επιτροπή·
- v) ζητεί να υποστηριχθεί η αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού του Ταμείου Συνοχής από 18 (για την περίοδο 2000-2006) σε 62,99 δισ. ευρώ και η ισόρροπη κατανομή μεταξύ των επιλέξιμων τομέων του περιβάλλοντος και των μεταφορών, με κάποια ελαστικότητα στην παρέμβαση του Ταμείου·
- vi) διευκρινίζει ότι οι πιστώσεις που σημειώνονται στην πρόταση κανονισμού αφορούν αποκλειστικά την περίοδο που ξεκινά με το οικονομικό έτος 2007 και είναι καθαρά ενδεικτικές, έως ότου επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο από το 2007 και για τα επόμενα έτη·
- vii) πιστεύει ότι, εφόσον εγκριθούν οι προσεχείς δημοσιονομικές προοπτικές, η Επιτροπή, ανάλογα με την περίπτωση, είτε θα επιβεβαιώσει τα ποσά που σημειώνονται στην πρόταση κανονισμού, είτε θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προσαρμοσμένα ποσά προς έγκριση, ώστε να εξασφαλισθεί η συμβατότητα με τα ανώτατα όρια·
- viii) επαναλαμβάνει ότι θεωρεί ως πρώτη προτεραιότητας και στρατηγικής σημασίας τον προγραμματισμό που έχει ως στόχο να διευρύνει το φάσμα ισχύος της πολιτικής για τη συνοχή·
- ix) υπογραμμίζει και υπενθυμίζει τον ρόλο του Κοινοβουλίου, ως αρχής που λαμβάνει δημοσιονομικές αποφάσεις στο πεδίο αυτό·
- x) ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να περιλάβουν στα δημοσιονομικά έγγραφα (σύμφωνα με το άρθρο 3 του δημοσιονομικού κανονισμού) την ετήσια ανάλυση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή·
- xi) ζητεί τη βελτίωση και την αποσαφήνιση της παρουσίασης του προϋπολογισμού του Ταμείου Συνοχής, με τον διαχωρισμό των κονδυλίων για κάθε ένα από τα τρία τμήματα του προϋπολογισμού που αναφέρονται στο άρθρο 2 της πρότασης κανονισμού COM(2004)0494·
- xii) υπενθυμίζει, τέλος, ότι το Ταμείο Συνοχής υπόκειται στις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού ο οποίος, συνεπώς, πρέπει να γίνεται σεβαστός·
- xii) ζητεί από την Επιτροπή να προσθέσει στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του εγγράφου COM(2004)0494 την εξής φράση: "που τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΕΟΚ) αριθ. 884/2004/ΕΟΚ"·
- xiv) υποστηρίζει ότι, εκτός από τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, πρέπει να είναι επίσης επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής τα προγράμματα που έχουν ως αντικείμενο την βελτίωση των περιφερειακών δικτύων καθώς και την εξασφάλιση της ασφάλειας και της λειτουργικότητάς τους·

xv) ζητεί να περιληφθούν, στους διάφορους τομείς μεταφορών που εμπίπτουν στο πεδίο παρέμβασης του Ταμείου Συνοχής, η παράκτια ναυτιλία, οι θαλάσσιες συνδέσεις και οι διασυνδέσεις με τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τα μικρότερα νησιά·

xvi) ζητεί από την Επιτροπή να διατυπώσει το άρθρο 2, σημείο 3 του κειμένου COM(2004)0494 ως εξής:

"τομείς που ευνοούν την αειφόρο ανάπτυξη και παρουσιάζουν σαφή περιβαλλοντική διάσταση, όπως η ενεργειακή αποδοτικότητα και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και, στον τομέα των μεταφορών, εκτός των διευρωπαϊκών δικτύων, τμήματα ισοδύναμα με αυτοκινητοδρόμους ή εθνικοί οδοί που συνδέουν με τα διευρωπαϊκά δίκτυα, σιδηροδρομικές γραμμές (συμπεριλαμβανομένων των τροχαίων υλικών), η θαλάσσια και η εσωτερική ναυσιπλοΐα, οι πολυτροπικές μεταφορές και η διαλειτουργικότητά τους, η διαχείριση της οδικής και εναέριας κυκλοφορίας, οι μη ρυπογόνες αστικές συγκοινωνίες και τα μέσα μαζικής μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένων των τροχαίων υλικών και της οδικής υποδομής για πούλμαν και λεωφορεία)"·

xvii) ζητεί να περιληφθεί στο άρθρο 2 του κανονισμού ρητή αναφορά στα άτομα με αναπηρίες, και ζητεί, τα σχέδια έργων που χρηματοδοτεί το ταμείο Συνοχής να προβλέπουν επίσης τη δυνατότητα άρσης των εμποδίων κάθε είδους·

xviii) θεωρεί ότι η τελική δημοσιονομική συμφωνία πρέπει να εξασφαλίζει ότι η ΕΕ θα έχει τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται στις πολιτικές προκλήσεις της εποχής μας, και ιδίως στη μεταρρύθμιση της πολιτικής για τη συνοχή· για τον σκοπό αυτό, το ποσοστό 0,41% του ΑΕΠ μοιάζει να παρέχει ικανοποιητικό επίπεδο·

xix) εκτιμά ότι η αναστολή ολόκληρης ή τμήματος της οικονομικής ενίσχυσης από το Ταμείο στην περίπτωση της απόφασης του άρθρου 104 παράγραφος 8 της συνθήκης ΕΚ πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ειδικής απόφασης του Συμβουλίου και να μη συμβαίνει αυτόματα, όπως προβλέπει το σχέδιο κανονισμού·

xx) ζητεί να εξασφαλισθεί η συνοχή μεταξύ των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής και εκείνων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο άλλων κοινοτικών προγραμμάτων, ιδιαιτέρως δε του Natura 2000·

xxi) εκφράζει την ικανοποίησή του για την επέκταση της βοήθειας στην ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεδομένου ότι υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες εφαρμογής στις συμμετέχουσες χώρες και τα οφέλη που προκύπτουν, όπως η βελτίωση της ποιότητας του αέρα, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και η ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης είναι γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος·

xxii) εκτιμά ότι οι κανόνες που αφορούν τα μεγάλα έργα, που διέπονται από τα άρθρα 38-40 της πρότασης γενικού κανονισμού, πρέπει να ενσωματωθούν ρητώς στον κανονισμό για το Ταμείο Συνοχής για λόγους αύξησης της διαφάνειας·

xxiii) ζητεί επίσης να συμπεριληφθεί ρητώς η χρηματοδότηση της τεχνικής βοήθειας

(μελέτες, αξιολογήσεις, πραγματογνωμοσύνες, στατιστικές κ.λπ.), δυνάμει του άρθρου 43 της πρότασης γενικού κανονισμού·

- xxiv) υπογραμμίζει την ανάγκη καθιέρωσης ρήτρας ελαστικότητας για να εξαιρούνται από την επιλεξιμότητα οι δαπάνες αγοράς γηπέδων για ποσό που υπερβαίνει το 10% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης για τις πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 2, παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η υλοποίηση του έργου στις περιπτώσεις όπου ο συντελεστής αυτός είναι ανεπαρκής και μπορεί να θέσει προβλήματα στην εφαρμογή· εκτιμά ωστόσο ότι πρέπει να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την ανακαίνιση των κοινωνικών κατοικιών με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας, τη διατήρηση του περιβάλλοντος και την επίτευξη του στόχου της κοινωνικής συνοχής·
 - xxv) ζητεί την διακοπή της χρηματοδότησης για τα προγράμματα που έχουν καταρτισθεί χωρίς να σέβονται την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ·
 - xxvi) ζητεί από την Επιτροπή να καταρτίσει κατάσταση ενδεικτικών προτεραιοτήτων στη φάση του προγραμματισμού για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των έργων, κυρίως από πλευράς ποιότητας, από πλευράς αποτελεσματικότητας των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων και συμβολής τους στην αειφόρο ανάπτυξη σε όλους τους τομείς που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής·
 - xxvii) ζητεί από την Επιτροπή να εισαγάγει την αρχή ενός μηχανισμού "συστήματος πριμοδότησης", προκειμένου να επιβραβεύεται η πρόοδος που επιτελούν τα κράτη μέλη με τις καλύτερες επιδόσεις, ιδιαίτερα δε την καλύτερη αξιολόγηση των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, την καλύτερη ανάλυση κόστους - ωφέλειας, την καινοτομία και τη συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη·
 - xxviii) κρίνει ότι θα ήταν χρήσιμο να ενισχυθούν οι παρεμβάσεις των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών για τη διαχείριση των πόρων του Ταμείου Συνοχής: ειδικές συνοδευτικές δράσεις και εφαρμογή του συστήματος των "βέλτιστων πρακτικών"·
 - xxix) υποστηρίζει τη στοχοθετημένη εφαρμογή του κανόνα της αυτόματης αποδέσμευσης (επονομαζόμενου κανόνα N+2) στο Ταμείο Συνοχής· ζητεί, ωστόσο, κάποια ευκαμψία στην εφαρμογή του κατά την πρώτη τριετία της νέας περιόδου προγραμματισμού·
 - xxx) καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των απόκεντρων κρατών μελών και των νησιωτικών κρατών μελών που δικαιούνται ενίσχυση από το Ταμείο Συνοχής, δεδομένου ότι εμφανίζουν φυσικά και δημογραφικά μειονεκτήματα που οδηγούν σε δυσχέρειες και σε ανισότητες ως προς το αναπτυξιακό επίπεδο·
2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να ζητήσει να συνεχισθεί η συζήτηση με το Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 75, παράγραφος 3, του Κανονισμού και, ενδεχομένως, να κινήσει τη διαδικασία συνδιαλλαγής με το Συμβούλιο που προβλέπεται από την κοινή δήλωση του 1975, σύμφωνα με το άρθρο 56 του Κανονισμού·

3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Βασικοί στόχοι του Ταμείου Συνοχής

Το Ταμείο Συνοχής¹ ιδρύθηκε το 1993 με τη Συνθήκη του Μάαστριχ στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Πράγματι, για να συμμετάσχουν στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, τα κράτη μέλη πρέπει να μειώσουν τα δημόσια ελλείμματά τους και να ελέγχουν το δημόσιο χρέος τους. Από την άλλη πλευρά, τα λιγότερο ευημερούντα κράτη πρέπει να προβούν σε μεγάλες επενδύσεις προκειμένου να φθάσουν στο επίπεδο των περισσότερο ανεπτυγμένων γειτόνων τους και να αυξήσουν την αναπτυξιακή τους ικανότητα. Συνεπώς, το Ταμείο Συνοχής ιδρύθηκε προκειμένου να επιτρέψει στα λιγότερο ευημερούντα κράτη να προσεγγίσουν τα κριτήρια σύγκλισης, συνεχίζοντας παράλληλα τις επενδύσεις τους στις υποδομές, χάρη στην ενίσχυση που χορηγείται από το Ταμείο Συνοχής.

Το άρθρο 161 παράγραφος 2 της Συνθήκης προβλέπει : "Ένα Ταμείο Συνοχής (...) συμμετέχει χρηματοδοτικά σε σχέδια περιβάλλοντος και διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα της υποδομής των μεταφορών".

Συνεπώς, ο στόχος είναι η ίδρυση ενός Ταμείου που να είναι συμπληρωματικό προς τα άλλα κοινοτικά μέσα περιφερειακής ανάπτυξης, στον τομέα του περιβάλλοντος και των υποδομών μεταφορών κοινού ενδιαφέροντος, προκειμένου να προωθηθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή και η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών.

Επιλέξιμα είναι μόνο τα κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) είναι κατώτερο του 90 % του κοινοτικού μέσου όρου και τα οποία θέσπισαν ένα πρόγραμμα που στοχεύει στην ικανοποίηση των οικονομικών κριτηρίων σύγκλισης, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 104 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2. Προσαρμογές στον κανονισμό για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής

Μετά τη διεύρυνση της ΕΕ την 1η Μαΐου 2004, το Ταμείο Συνοχής εφαρμόζεται στα δέκα νέα κράτη μέλη, όπως και στα τρία δικαιούχα κράτη μέλη της ΕΕ των 15 (Ισπανία, Πορτογαλία, Ελλάδα) έως τη λήξη της περιόδου 2000-2006. Η Ιρλανδία δεν είναι πλέον δικαιούχος, μετά την 01.01.2004 και η Ισπανία δεν θα πληροί πλέον τα κριτήρια επιλεξιμότητας για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής, μετά την 01.01.2007.

Η πρόταση της Επιτροπής είναι καλώς προσαρμοσμένη στις ανάγκες της διευρυμένης Ένωσης, όπου οι ανισότητες μεταξύ κρατών μελών και περιοχών είναι οξύτερες, καθώς και στην ανάγκη ενθάρρυνσης της αλληλεγγύης και ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Χάρη στις ενισχύσεις από το Ταμείο Συνοχής οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές θα επωφεληθούν του στόχου "σύγκλιση".

Ο εισηγητής, ωστόσο, αναγνωρίζει ότι οι τροποποιήσεις που επήλθαν στον κανονισμό είναι ουσιαστικές:

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1164/94, όπως τροποποιήθηκε από τους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1264/1999 και (ΕΚ) αριθ. 1265/99.

Η αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού του Ταμείου Συνοχής από 18 (για την περίοδο 2000-2006) σε 62,99 δις ευρώ είναι σημαντική, δεδομένου ότι περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη θα είναι δικαιούχοι του Ταμείου Συνοχής. Η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των δράσεων του Ταμείου Συνοχής συνάδει με τις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης, είναι ευθυγραμμισμένη προς τις προτεραιότητες που τέθηκαν στη Λισαβόνα και εντάσσεται στην προοπτική της αειφόρου ανάπτυξης του Γκέτεμποργκ. Τούτο θα επιτρέψει την αντιμετώπιση των σημαντικών αναγκών χρηματοδότησης των κρατών μελών δικαιούχων στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών. Η κατανομή της κοινοτικής χρηματοδότησης μεταξύ των επιλέξιμων τομέων του περιβάλλοντος και των μεταφορών πρέπει να είναι ισόρροπη. Ωστόσο, χάριν κάποιας ελαστικότητας της παρέμβασης του Ταμείου, η κατανομή αυτή πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες κάθε κράτους μέλους.

Τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ιδίως δε τα έργα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και οι υποδομές που συνδέονται με το περιβάλλον, παραμένουν οι προτεραιότητες παρέμβασης του Ταμείου Συνοχής. Η καινοτομία που εισάγεται με τον κανονισμό συνίσταται στο ότι, σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Συμβουλίου του Γκέτεμποργκ, το Ταμείο Συνοχής ενισχύει τη συμβολή του στην αειφόρο ανάπτυξη. Συνεπώς, μπορεί εφεξής να χρηματοδοτεί έργα του τομέα των μεταφορών, εκτός των διευρωπαϊκών δικτύων, σε σχέση με τους σιδηροδρόμους, την εσωτερική και θαλάσσια ναυσιπλοΐα, τα προγράμματα πολυτροπικών μεταφορών, τις βιώσιμες αστικές μεταφορές, καθώς και στους τομείς που ευνοούν την αειφόρο ανάπτυξη και παρουσιάζουν περιβαλλοντική διάσταση, όπως είναι οι καίριοι τομείς της ενεργειακής αποδοτικότητας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Στις αιτιολογικές σκέψεις (1), η Επιτροπή τονίζει ότι είναι σημαντικό να προσδιοριστεί από τον παρόντα κανονισμό η αποστολή του Ταμείου Συνοχής σε σχέση με το νέο πλαίσιο, ιδίως δε σε σχέση με τον κανονισμό που καθορίζει τις γενικές διατάξεις λειτουργίας.

Λαμβανομένων υπόψη των προβλημάτων της τρέχουσας περιόδου και στοχεύοντας στην καλύτερη λειτουργία, στο μέλλον, καθώς και σε μεγαλύτερη διαφάνεια, ο εισηγητής εκτιμά ότι ο κανονισμός για το Ταμείο Συνοχής θα ήταν καλό να αναφέρει ρητώς **τα μεγάλα έργα**, τα οποία αποτελούν το σημαντικότερο μέσο παρέμβασης του Ταμείου Συνοχής, και **τη χρηματοδότηση της τεχνικής βοήθειας** (μελέτες, αξιολογήσεις, πραγματογνωμοσύνες, στατιστικές κ.λπ.). Η διαφάνεια αυτή ουδόλως αντίκειται στην απλοποίηση της εφαρμογής της περιφερειακής πολιτικής, ενώ υπογραμμίζει την αποστολή και τη σπουδαιότητα των μεγάλων έργων για τα προγράμματα του Ταμείου Συνοχής.

Για την περίοδο 2007-2013, στην περίπτωση των υποδομών που συνδέονται με τις μεταφορές και το περιβάλλον, η διαχείριση του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ θα γίνει σύμφωνα με ένα σύστημα ενιαίου προγραμματισμού, προκειμένου να διευκολυνθεί η καλύτερη συνέργια. Ωστόσο, τα μεγάλα έργα, το κόστος των οποίων υπερβαίνει τα 25 εκατομμύρια ευρώ για το περιβάλλον και τα 50 εκατομμύρια ευρώ για τους άλλους τομείς, θα εγκριθούν χωριστά από την Επιτροπή, η διαχείρισή τους όμως θα γίνει στο πλαίσιο των σχετικών προγραμμάτων. Θα ήταν ευχής έργο το Ταμείο Συνοχής να προβάλλει **εντός των εθνικών πλαισίων τις δικές του προτεραιότητες**, χωριστά από εκείνες του ΕΤΠΑ.

Το άρθρο 3 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού προβλέπει να εξαιρούνται από την επιλεξιμότητα οι δαπάνες αγοράς γηπέδων για ποσό που ξεπερνά το 10 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης της σχετικής δράσης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, **το όριο του 10% για τις δαπάνες αγοράς γηπέδων** εμποδίζει την υλοποίηση σχεδίου στο πλαίσιο του Ταμείου

Συνοχής. Ο εισηγητής κρίνει αναγκαίο να θεσπιστεί ρήτρα ελαστικότητας, που να επιτρέπει, σε ορισμένες περιπτώσεις, την εξασφάλιση παρέκκλισης και, συνεπώς, τη μεγαλύτερη ελαστικότητα στον καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών, ώστε να καθίσταται δυνατή η υλοποίηση του έργου. Επίσης, η ρήτρα ελαστικότητας πρέπει να συνυπάρχει με ένα αποτελεσματικό μηχανισμό ελέγχου προς αποφυγή προβλημάτων σε σχέση με απάτες και διαφθορά.

Παρά την απλοποίηση, την αποκέντρωση και τον στρατηγικότερο προγραμματισμό, θα ήταν ευχής έργο να καταρτιστεί από την Επιτροπή **κατάλογος ενδεικτικών προτεραιοτήτων** στη φάση προγραμματισμού, για την ποιότητα και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των έργων, καθώς και για την αποτελεσματικότητα των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων.

"Σύστημα πριμοδότησης", υπό μορφή "κοινοτικού αποθέματος ποιότητας και απόδοσης", προβλέπεται μόνο για τα Διαρθρωτικά Ταμεία (άρθρα 20, 48, 49 της πρότασης γενικού κανονισμού). Ο στόχος του Ταμείου Συνοχής διαφέρει εκείνου των Διαρθρωτικών Ταμείων. Πράγματι, στοχεύει στο να υποκαταστήσει τις εθνικές δημοσιονομικές δαπάνες προκειμένου να υποστηρίξει τα έργα στα δικαιούχα κράτη μέλη, χωρίς εσωτερική διάκριση ανά περιφέρεια. Το Ταμείο Συνοχής έχει εξαιρετική σημασία για την περίοδο 2007-2013, δεδομένου ότι, μετά τη διεύρυνση, περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη θα είναι δικαιούχοι των παρεμβάσεων του· η κοινοτική χρηματοδότηση θα είναι εξάλλου τριπλάσια σε σύγκριση με εκείνη της προηγούμενης περιόδου. Συνεπώς, είναι σημαντικό η συμβολή του Ταμείου Συνοχής στην πραγμάτωση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής να αξιολογηθεί σωστά και να πριμοδοτείται η πρόοδος που επιτυγχάνεται από τα κράτη μέλη με την καλύτερη αποδοτικότητα.

Προκειμένου να δοθούν κίνητρα στις χώρες και τα εδάφη τους για την κατάρτιση και επιλογή σχεδίων ποιοτικών και κοινοτικού ενδιαφέροντος, κρίνεται αναγκαίο να θεσπιστεί ένας μηχανισμός "συστήματος πριμοδότησης", που να εδράζεται σε ορισμένα βασικά κριτήρια, όπως, για παράδειγμα: η ποιότητα του προτεινόμενου και ολοκληρωμένου έργου, η ικανότητα του δικαιούχου κράτους μέλους να δαπανήσει τον συνολικό προϋπολογισμό που διατίθεται από το Ταμείο Συνοχής, η εκτέλεση του έργου, η διεθνική διάσταση του έργου, οι προσπάθειες υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης, ο βαθμός συνεργασίας και συντονισμού των παρεμβάσεων ανάμεσα στα γειτονικά κράτη μέλη σε επίπεδο μεταφορών καθώς και σε επίπεδο περιβάλλοντος, η ώθηση που δίνεται μέσω των έργων στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή η φιλική προς το περιβάλλον διαχείριση των αποβλήτων.

Επί του παρόντος, η πολιτική συνοχής τείνει, κατ' εφαρμογήν της αρχής της επικουρικότητας, προς την προοδευτική και προσήκουσα ενίσχυση του ρόλου των περιφερειακών φορέων. Ωστόσο, όσον αφορά την υλοποίηση, η τεχνική και διοικητική ικανότητα σε τοπικό επίπεδο δεν προσαρμόζεται πάντοτε σε αυτόν τον νέο ρόλο. Ειδικές συνοδευτικές δράσεις και η εφαρμογή του συστήματος των **"βέλτιστων πρακτικών"** θα μπορούσαν να αποτελέσουν χρήσιμες παρεμβάσεις για τις εθνικές και περιφερειακές αρχές προκειμένου αυτές να βελτιώσουν τη διαχείριση των πόρων που λαμβάνουν.

Η έναρξη εφαρμογής της αυτόματης αποδέσμευσης των πιστώσεων (**κανόνας N+2**) στο Ταμείο Συνοχής, που πλέον υπόκειται στους ίδιους κανόνες με εκείνους του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ, ενθαρρύνει την ταχεία χρήση των πόρων του Ταμείου Συνοχής. Η εμπειρία της τρέχουσας περιόδου κατέδειξε ότι αυτός ο κανόνας συνέβαλε στην αποτελεσματική πειθαρχία όσον αφορά την επιμελή και ακριβή προετοιμασία των έργων και τη διαχείριση

των Διαρθρωτικών Ταμείων. Εντούτοις, είναι απαραίτητο να παρακολουθείται προσεκτικά η εφαρμογή του κανόνα N+2 στις παρεμβάσεις του Ταμείου Συνοχής, που είναι διαφορετικής φύσεως από εκείνες των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Ο εισηγητής εκτιμά ότι μία τριετής μεταβατική περίοδος θα αποτελούσε καλό συμβιβασμό μεταξύ της υποχρέωσης του δικαιούχου κράτους μέλους να δαπανά τις διατιθέμενες πιστώσεις εντός διετίας από την αποδέσμευσή τους και των δυσχερειών που συνεπάγεται η διαχείριση των μεγάλων σχεδίων.

Στις συζητήσεις για το μέλλον του Ταμείου Συνοχής, η διεύρυνση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, δεδομένου ότι περισσότερα από τα μισά κράτη θα επωφεληθούν του Ταμείου Συνοχής. Τα λιγότερο ευημερούντα κράτη πρέπει να προβούν σε μεγάλες επενδύσεις για να φθάσουν στο επίπεδο των περισσότερο αναπτυγμένων και να αυξήσουν την αναπτυξιακή τους ικανότητα. Η κατάργηση των ενισχύσεων για τα κράτη μέλη που ήταν επί πολλά έτη δικαιούχοι του Ταμείου Συνοχής και των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) φθάνει το 90% του μέσου κοινοτικού όρου, δεν μπορεί παρά να έχει επιπτώσεις στην οικονομία τους. Η κατάργηση αυτή κινδυνεύει να οδηγήσει σε οπισθοδρόμηση σε σχέση με την πρόοδο που είχε επιτευχθεί χάρη στο Ταμείο Συνοχής και να έχει συνέπειες όχι μόνο για την ενδιαφερόμενη χώρα αλλά, επίσης, για τη σταθερότητα της Κοινότητας σε ό,τι αφορά την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Παρά τις σημαντικές δυσχέρειες που υφίστανται τόσο σε χρηματοοικονομικό όσο και σε τεχνικό επίπεδο, ο εισηγητής εκτιμά ότι θα ήταν σκόπιμη η εφαρμογή ενός μεταβατικού κανονισμού σταδιακής κατάργησης της ενίσχυσης προς τα κράτη μέλη που παύουν να είναι δικαιούχοι του Ταμείου Συνοχής. Ωστόσο, ο μηχανισμός αυτός πρέπει να έχει μεταβατικό και προσωρινό χαρακτήρα και να περιορισθεί στα υπό εκτέλεση προγράμματα.

Ο κανονισμός για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής πρέπει να τεθεί σε ισχύ εγκαίρως ώστε, στο πλαίσιο της νέας φάσης προγραμματισμού, τα νέα προγράμματα να μπορούν να είναι λειτουργικά από την 1η Ιανουαρίου 2007.

24.5.2005

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής (COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Nathalie Griesbeck

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

Η Επιτροπή Προϋπολογισμών προτείνει την έγκριση γνωμοδότησης προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, σχετικά με το COM(2004)0494. Η πρόταση αυτή για την έκδοση κανονισμού του Συμβουλίου αποτελεί αυτή τη στιγμή το αντικείμενο μιας διαδικασίας σύμφωνης γνώμης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 75 του Κανονισμού.

Η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή για το θέμα αυτό, προτείνει τη χρησιμοποίηση του άρθρου 75, παράγραφος 3, του Κανονισμού και την υποβολή στο Κοινοβούλιο μιας **προσωρινής έκθεσης** σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής. Η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης προγραμματίζει να εγκρίνει την έκθεσή της στις 24 Μαΐου 2005.

Η πρόταση COM(2004)0494 εκπονήθηκε ως μέρος της νομοθετικής δέσμης πέντε εγγράφων για την πολιτική συνοχής (για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να συμβουλευθείτε τη συνοπτική αιτιολόγηση στη γνωμοδότηση, σχετικά με τις γενικές διατάξεις).

Η Συνθήκη ΕΚ προβλέπει την ύπαρξη Ταμείου Συνοχής, το οποίο θα συνδράμει οικονομικά σε σχέδια στους τομείς του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων (άρθρο 161, εδάφιο 2).

Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1164/94, της 14ης Μαΐου 1994, (ΕΕ L 130, 25.5.1994, σελ. 1), ιδρύθηκε το Ταμείο Συνοχής και απέκτησε για πρώτη φορά ένα πλαίσιο για τη λειτουργία του. Ο κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε στη συνέχεια, ιδίως, από τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1264/99 και 1265/99, της 21ης Ιουνίου 1999 (ΕΕ L 161, 26.6.1999, σελ. 57 και 62). Μετά τη διεύρυνση της Ένωσης την 1η Μαΐου του 2004, το Ταμείο Συνοχής εφαρμόζεται για τις 10 νέες χώρες μέχρι το τέλος του 2006, και στα τρία επιλέξιμα κράτη μέλη (Ελλάδα, Πορτογαλία και Ισπανία) μέχρι το τέλος της περιόδου 2000-2006.

Το Ταμείο Συνοχής προβλέπεται να συμβάλει στη σύγκλιση των λιγότερο ανεπτυγμένων κρατών μελών και περιφερειών της Επιτροπής, μέσω της χρηματοδοτικής συμμετοχής του στα επιχειρησιακά προγράμματα που στοχεύουν προς τη σύγκλιση αυτή.

Με τη μεταρρύθμιση του συστήματος εφαρμογής της πολιτικής για τη συνοχή, οι παρεμβάσεις του Ταμείου Συνοχής ενσωματώνονται στον πολυετή προγραμματισμό των διαρθρωτικών ταμείων. Η μεταρρύθμιση ανακοινώθηκε με την τρίτη έκθεση για τη συνοχή, την οποία ενέκρινε η Επιτροπή τον Φεβρουάριο του 2004. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ενώ διατηρεί τις βασικές αρχές που προσφέρουν αξία στην πολιτική αυτή (πολυετής προγραμματισμός, εταιρική σχέση, αξιολόγηση, κοινή διαχείριση), η μεταρρύθμιση αυτή προσφέρει ισορροπία μεταξύ μιας διευρυμένης στρατηγικής συνιστώσας και της απλούστευσης του συστήματος εφαρμογής.

Η επέκταση των τομέων παρέμβασης δικαιολογείται από την ένταξη των νέων κρατών μελών τον Μάιο του 2004, τα οποία είναι όλα επιλέξιμα για ενίσχυση από το Ταμείο Συνοχής και αντιμετωπίζουν νέες και σημαντικές ανάγκες χρηματοδότησης. Έτσι, το Ταμείο Συνοχής μπορεί να χρηματοδοτήσει δραστηριότητες για την υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης, όπου αυτές έχουν μια σαφή περιβαλλοντική διάσταση, όπως η ενεργειακή αποδοτικότητα και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Πέρα από τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, γίνεται έτσι δυνατή και η χρηματοδότηση των σιδηροδρόμων και των θαλάσσιων και ποτάμιων πλωτών μεταφορικών μέσων, των συνδυασμένων μεταφορών και της διαλειτουργικότητάς τους, της διαχείρισης της οδικής και της εναέριας κυκλοφορίας, των μη ρυπογόνων μέσων μαζικής μεταφοράς και των αστικών συγκοινωνιών. Η επέκταση αυτή του πεδίου παρεμβάσεων είναι σύμφωνη με τις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης, καθώς και με τις προτεραιότητες που έθεσαν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας (Μάρτιος 2000) και του Γκέτεμποργκ (Ιούνιος 2001).

Τα κράτη μέλη που επωφελούνται από το Ταμείο Συνοχής πρέπει να συμμορφώνονται με τους όρους που θέτει η Συνθήκη, όσον αφορά τα προγράμματα σύγκλισης και τα υπερβολικά ελλείμματα, για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ΟΝΕ. Η εφαρμογή του Ταμείου Συνοχής εξαρτάται από την ικανοποίηση των όρων αυτών. Αν το Συμβούλιο αποφασίσει, στη βάση μιας πρότασης της Επιτροπής, ότι ένα κράτος μέλος έχει υπερβολικό έλλειμμα και δεν έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπισή του, οι πληρωμές θα αναστέλλονται από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Η αναστολή θα παύει όταν το Συμβούλιο αποφασίσει, στην ίδια βάση, ότι το κράτος μέλος αυτό έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα που θα επιτρέψουν την επιστροφή σε μια κατάσταση σύμφωνη με τις προϋποθέσεις που θέτουν η Συνθήκη και οι αποφάσεις του Συμβουλίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Μόνο τα κράτη μέλη των οποίων το μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα είναι μικρότερο του 90% του κοινοτικού μέσου όρου είναι επιλέξιμα.

Με βάση την πρόταση της Επιτροπής και εν αναμονή των αποτελεσμάτων των εργασιών που σχετίζονται με τις δημοσιονομικές προοπτικές, οι προς διάθεση πόροι για όλα τα διαρθρωτικά ταμεία, για την περίοδο 2007-2013, ανέρχονται σε 336 δισ. 194 εκατ. ευρώ, σε τιμές 2004.

Το Ταμείο Συνοχής χρηματοδοτεί το στόχο της "Συνοχής", με ποσό 264 δισ. ευρώ (78,54% του συνόλου). Η πρόταση εντάσσεται στο πλαίσιο της μελλοντικής ΕΕ με 27 κράτη μέλη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συστάσεις της συντάκτριας

Η Επιτροπή Προϋπολογισμών καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να ενσωματώσει στην έκθεσή της τις ακόλουθες συστάσεις:

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

1. διευκρινίζει ότι οι πιστώσεις που σημειώνονται στην πρόταση κανονισμού αφορούν αποκλειστικά την περίοδο που ξεκινά το οικονομικό έτος 2007 και είναι καθαρά ενδεικτικές, έως ότου επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο από το 2007 και για τα επόμενα έτη·
2. πιστεύει ότι, εφόσον εγκριθούν οι προσεχείς δημοσιονομικές προοπτικές, η Επιτροπή, ανάλογα με την περίπτωση, είτε θα επιβεβαιώσει τα ποσά που σημειώνονται στην πρόταση κανονισμού, είτε θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προσαρμοσμένα ποσά προς έγκριση, ώστε να εξασφαλισθεί η συμβατότητα με τα ανώτατα όρια·
3. επαναλαμβάνει ότι θεωρεί ως πρώτης προτεραιότητας και στρατηγικής σημασίας τον προγραμματισμό που έχει ως στόχο να κάνει πιο απτή τη σκοπιμότητα της πολιτικής για τη συνοχή,
4. υπογραμμίζει και υπενθυμίζει τον ρόλο του Κοινοβουλίου, ως αρχής που λαμβάνει δημοσιονομικές αποφάσεις στο πεδίο αυτό·
5. ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να περιλάβουν στα δημοσιονομικά έγγραφα (σύμφωνα με το άρθρο 3 του δημοσιονομικού κανονισμού) την ετήσια ανάλυση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή·
6. ζητεί τη βελτίωση και την αποσαφήνιση της παρουσίασης του προϋπολογισμού του Ταμείου Συνοχής, με τον διαχωρισμό των κονδυλίων για κάθε ένα από τα τρία τμήματα του προϋπολογισμού που αναφέρονται στο άρθρο 2 της πρότασης κανονισμού COM(2004)0494·
7. υπενθυμίζει, τέλος, ότι το Ταμείο Συνοχής υπόκειται στις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού ο οποίος, συνεπώς, πρέπει να γίνει σεβαστός.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής
Έγγραφο αναφοράς	COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC)
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας	REGI
Γνωμοδοτική(ές) επιτροπή(ες) Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	BUDG
Ενισχυμένη συνεργασία	
Συντάκτης(τρια) γνωμοδότησης Ημερομηνία ορισμού	Nathalie Griesbeck 20.9.2004
Εξέταση στην επιτροπή	11.4.2005 23.5.2005
Ημερομηνία έγκρισης των τροπολογιών	23.5.2005
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	υπέρ: 19 κατά: 0 αποχές: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Gérard Deprez, Valdis Dombrovskis, Markus Ferber, Nathalie Griesbeck, Catherine Guy-Quint, Ville Itälä, Anne Elisabet Jensen, Wiesław Stefan Kuc, Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, Janusz Lewandowski, Vladimír Maňka, Mario Mauro, Gérard Onesta, Αντώνης Σαμαράς, Esko Seppänen, László Surján, Ralf Walter
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Robert Navarro
Αναπληρωτές (άρθρο 178, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	

2.4.2005

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής (COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Josu Ortuondo Larrea

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. Να προστεθεί στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 2 η εξής φράση.

"που τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΕΟΚ) αριθ. 884/2004/ΕΟΚ."

2. Να προστεθεί στο άρθρο 4 η ακόλουθη παράγραφος 5 :

"Ο παρών κανονισμός δεν εμποδίζει το Συμβούλιο να παρατείνει την εξακολούθηση της χρηματοδότησης από το Ταμείο Συνοχής σε φθίνουσα βάση, ετησίως, για την περίοδο 2007-2013, για τα κράτη μέλη των οποίων το εισόδημα υπερβαίνει το 90% του μέσου κοινοτικού όρου λόγω στατιστικής επίπτωσης συνεπεία της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση δέκα νέων κρατών μελών από την 1η Μαΐου 2004."

3. Το άρθρο 2, σημείο 3, να διατυπωθεί ως εξής:

"τομείς που ευνοούν την αειφόρο ανάπτυξη και παρουσιάζουν σαφή περιβαλλοντική διάσταση, όπως η ενεργειακή αποδοτικότητα και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και, στον τομέα των μεταφορών, εκτός των διευρωπαϊκών δικτύων, τμήματα ισοδύναμα με αυτοκινητοδρόμους ή εθνικοί οδοί που συνδέουν με τα διευρωπαϊκά δίκτυα, σιδηροδρομικές γραμμές (συμπεριλαμβανομένων των τροχαίων υλικών), η θαλάσσια και η εσωτερική ναυσιπλοΐα, οι πολυτροπικές μεταφορές και η διαλειτουργικότητά τους, η διαχείριση της οδικής και εναέριας κυκλοφορίας, οι μη ρυπογόνες αστικές συγκοινωνίες και τα μέσα μαζικής μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένων των τροχαίων υλικών και της οδικής υποδομής για πούλμαν και λεωφορεία)."

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Επιτροπή πρότεινε νέο κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με το Ταμείο Συνοχής. Η διαδικασία έγκρισης της εν λόγω πρότασης κανονισμού είναι η διαδικασία σύμφωνης γνώμης. Κύριος στόχος αυτής της πρότασης κανονισμού είναι ο προσδιορισμός της αποστολής του Ταμείου Συνοχής και των ειδικών λεπτομερειών εφαρμογής του, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη στήριξη από το ταμείο και το πεδίο παρέμβασής του. Πρέπει να σημειωθεί ότι η επιλεξιμότητα των κρατών μελών και των περιοχών για χρηματοδοτική στήριξη από το Ταμείο ρυθμίζεται σύμφωνα με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (COM(2004)0492).

Η παρούσα πρόταση κανονισμού ορίζει το πεδίο παρέμβασης του ταμείου και τους κανόνες που την διέπουν.

Περιεχόμενο της πρότασης κανονισμού

Προβλέπεται ότι το Ταμείο θα υποστηρίζει το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών και, ιδιαίτερα, τα σχέδια που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ, όπως αυτά προσδιορίζονται στην απόφαση αριθ. 1692/96/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1996 περί των κοινοτικών προσανατολισμών για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΕΕ L 228 της 9.9.1996, σελ. 1). Είναι αυτονόητο ότι ο εισηγητής επιθυμεί να εξασφαλίσει ότι στα εν λόγω προγράμματα θα συμπεριληφθούν αυτά που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της απόφασης αριθ. 884/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για την τροποποίηση της προαναφερθείσας απόφασης (ΕΕ L 167 της 30/04/2004 σελ. 1), που σήμερα περιλαμβάνει μία διευρυνόμενη κατάσταση προγραμμάτων, ώστε να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες των νέων κρατών μελών καθώς και οι προτεραιότητες των άλλων κρατών μελών.

Ο συντάκτης της παρούσας γνωμοδότησης επισημαίνει επίσης ότι το Ταμείο Συνοχής θα ευνοήσει - εκτός των διευρωπαϊκών δικτύων - τους τομείς των σιδηροδρόμων, της θαλάσσιας και εσωτερικής ναυσιπλοΐας, των πολυτροπικών μεταφορών και της διαλειτουργικότητάς τους, της διαχείρισης της οδικής και εναέριας κυκλοφορίας, των καθαρών αστικών συγκοινωνιών και των μέσων μαζικής μεταφοράς.

Το άλλο ιδιαίτερα σημαντικό άρθρο της πρότασης κανονισμού αφορά τις ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν εντός του Ταμείου Συνοχής, στην περίπτωση που το Συμβούλιο διαπιστώσει την ύπαρξη υπερβολικού δημόσιου ελλείμματος σε ένα κράτος μέλος.

Παρατηρήσεις του εισηγητή

Η πρόταση κανονισμού διαφέρει από τον προηγούμενο κανονισμό ως προς δύο σημαντικές πλευρές: η πρόταση κανονισμού δεν θεσπίζει σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του Ταμείου. Δεν παρέχει ενδεικτικό πρόγραμμα των ετήσιων δαπανών για μια περίοδο προγραμματισμού, για παράδειγμα την περίοδο 2007 έως 2013.

Σε ό,τι αφορά το πρώτο σημείο, τους κανόνες διαχείρισης και ελέγχου, αποτελούν αντικείμενο της πρότασης κανονισμού περί καθορισμού των γενικών διατάξεων. Η προσέγγιση αυτή που αφορά τον συντονισμένο προγραμματισμό των τριών ταμείων (Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και Ταμείου Συνοχής) αποσκοπώντας στην καλύτερη επίτευξη των στόχων της σύγκλισης, της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και της εδαφικής συνεργασίας είναι κατανοητή.

Ωστόσο, η κατανομή των δαπανών του Ταμείου Συνοχής είτε κατ' έτος είτε για μία περίοδο προγραμματισμού απουσιάζει τόσο από την υπό εξέταση πρόταση κανονισμού όσο και από την πρόταση κανονισμού περί καθορισμού γενικών διατάξεων.

Συνεπώς, είναι αδύνατο να εκτιμηθεί η υποστήριξη που μπορεί να προσφέρει το Ταμείο Συνοχής στην πολιτική μεταφορών, των διευρωπαϊκών δικτύων συμπεριλαμβανομένων, στις ενδιαφερόμενες χώρες, έστω και εάν το ύψος της χρηματοδότησης για τον στόχο της σύγκλισης είναι γνωστό.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ενισχύσεις από το Ταμείο Συνοχής παρέχονται μόνο στις χώρες των οποίων το εισόδημα δεν υπερβαίνει το 90% του μέσου κοινοτικού ΑΕΕ. Στην περίπτωση αυτή η διεύρυνση δημιούργησε μία στατιστική επίπτωση που αποκλείει ορισμένες χώρες της Ευρώπης των δεκαπέντε. Ο εισηγητής εκτιμά ότι θα ήταν ευχής έργο εάν το Συμβούλιο επεδείκνυε κάποια ευλυγισία στον τομέα αυτό, εγκρίνοντας την υποστήριξη από το Ταμείο Συνοχής.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής
Αριθμός διαδικασίας	COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC)
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας	REGI
Γνωμοδοτική επιτροπή Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	TRAN
Ενισχυμένη συνεργασία	
Συντάκτης γνωμοδότησης Ημερομηνία ορισμού	Josu Ortuondo Larrea 02.09.2004
Εξέταση στην Επιτροπή	16.3.2005 18.4.2005
Ημερομηνία έγκρισης των συστάσεων	19.4.2005
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	υπέρ: 35 κατά: 3 αποχές: 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Margrete Auken, Inés Ayala Sender, Etelka Barsi-Pataky, Sylwester Chruszcz, Paolo Costa, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Christine De Veyrac, Armando Dionisi, Petr Duchoň, Saïd El Khadraoui, Robert Evans, Mathieu Grosch, Ewa Hedkvist Petersen, Jeanine Hennis-Plasschaert, Stanisław Jałowiecki, Georg Jarzembowski, Dieter-Lebrecht Koch, Jaromír Kohlíček, Jörg Leichtfried, Bogusław Liberadzki, Evelin Lichtenberger, Erik Meijer, Janusz Onyszkiewicz, Josu Ortuondo Larrea, Willi Piecyk, Luís Queiró, Reinhard Rack, Luca Romagnoli, Gilles Savary, Ingo Schmitt, Dirk Sterckx, Gary Titley, Marta Vincenzi, Corien Wortmann-Kool, Roberts Ziļe
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Fausto Correia, Zita Gurmai, Willem Schuth
Αναπληρωτές (Άρθρο 178, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής	
Έγγραφο αναφοράς	COM(2004)0494 – 04/0166(AVC)	
Νομική βάση	άρθρο 161 ΕΚ	
Διαδικαστική βάση	άρθρο 75, παρ. 3	
Ημερομηνία της αίτησης έκδοσης σύμφωνης γνώμης του ΕΚ		
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	REGI άρθρο 75, παρ. 3	
Γνωμοδοτική (ές) επιτροπή(ές) Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	BUDG άρθρο 75, παρ. 3	TRAN άρθρο 75, παρ. 3
Αποφάσισε να μην γνωμοδοτήσει Ημερομηνία της απόφασης	CONT 23.3.2005	ENVI 20.9.2004
Ενισχυμένη συνεργασία Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	0000	
Εισηγητής(ές) Ημερομηνία ορισμού	Alfonso Andria 6.10.2004	
Εισηγητής(ές) που αντικαταστάθηκε/καν		
Απλοποιημένη διαδικασία Ημερομ. της απόφασης		
Αμφισβήτηση της νομικής βάσης Ημερομ. γνωμοδότησης NOMI		
Εξέταση στην επιτροπή	14.3.2005	21.4.2005
Ημερομηνία έγκρισης	24.5.2005	
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	υπέρ: 37] κατά: 5 αποχές: 5	
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alfonso Andria, Σταύρος Αρναουτάκης, Elspeth Attwooll, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Adam Jerzy Bielan, Graham Booth, Bernadette Bourzai, Bairbre de Brún, Giovanni Claudio Fava, Gerardo Galeote Quecedo, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Ambroise Guellec, Pedro Guerreiro, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Κωνσταντίνος Χατζηδάκης, Jim Higgins, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Jamila Madeira, Sérgio Marques, Miroslav Mikolášik, Francesco Musotto, Lambert van Nistelrooij, István Pálfi, Markus Pieper, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Elisabeth Schroedter, Alyn Smith, Grażyna Staniszevska, Catherine Stihler, Margie Sudre, Κυριάκος Τριανταφυλλίδης, Oldřich Vlasák, Vladimír Železný	
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Inés Ayala Sender, Simon Busuttill, Brigitte Douay, Stanisław Jałowiecki, Ana Mato Adrover, Mirosław Mariusz Piotrowski	
Αναπληρωτές (άρθρο 178, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία		
Ημερομηνία κατάθεσης – Α6	7.6.2005	A6-0178/2005
Παρατηρήσεις	...	

